

Už je tady podzim

Kateřina Klementová

Cíl: seznámit děti s charakteristikou ročního období, rozvoj myšlení, paměti, spolupráce, jemné a hrubé motoriky

Věk: 4-5 let

Postup:

PONDĚLÍ

Komunitní kruh: povídání o tom, jaké bylo počasí, když šly děti do školky, jaké je teď počasí za oknem, jaké máme roční období...

Tabule: na tabuli jsou obrázky s tematikou ročních období
Děti sedí na židličkách před tabulí a říkají, co na obrázcích vidí. Ke každému ročnímu období si povíme charakteristiku a činnosti, které v tomto období můžeme dělat. Vyjmenujeme si, jak jdou roční období za sebou.

Básnička: **Jaro, léto, podzim, zima**

Jaro, léto, podzim, zima
odjakživa se to střídá.
Kdo to pozná, kdo to ví?
Je to roční období.

Pohybová hra: **Brambora** (*k podzimu patří vybírání brambor*)

Valila se ze dvora,	(motáme rukama)
takhle velká brambora.	(ukážeme jak velká brambora)
Neviděla, neslyšela,	(zakryjeme oči, uši)
spadla na ni závora.	(ruce spojíme, předpažíme a spustíme dolů)
Kam koukáš, ty závoro?	(vztyčený prst – ty, ty, ty.)
Na tebe ty bramboro!	(ukazujeme na sebe a ťukáme do hrudníčku)
Kdyby tudy projel vlak,	(děláme rukama vláček)
byl by z tebe bramborák.	(tleskáme, ruce při tleskání převracíme)

Vycházka do přírody – pozorování, jak se mění stromy, tráva, jak ptáčci sedí na drátech.

ÚTERÝ

Komunitní kruh: povídáme si o tom, co dělají zvířátka na podzim.

TV: napodobování pohybu zvířátek:

- Ježek – děti lezou po čtyřech (po kolenou) – na zádech mají drátěnku (rovná záda), dávají pozor, aby jim drátěnka nespadla
- Čáp – chodíme jako čápi, stoj na jedné noze
- Žabka – poskoky
- Pejsek, medvěd, had, kačenka....

Zklidnění: relaxace na koberci

Dechové cvičení: LIST VE VĚTRU:

Motivace: Děti drží v ruce „podzimní list“ připravený ve Vv nebo Pč

Provedení cviku: hluboký nádech nosem, zadržení dechu:

- a) dlouhý výdech sešpulenými rty – list vlaje ve větru
- b) prudký výdech s fouknutím – list letí

Zopakování básničky: Jaro, léto, podzim, zima

Zopakování pohybové hry: Brambora

Hra Ušáci

Obsah: běh, orientace v prostoru

Pomůcky: ozvučné hůlky

Popis hry: vybereme 1 dítě (A), ostatní děti se rozptýlí po třídě a sednou si do tureckého sedu. Na hůlky vyřukáváme rytmus a říkáme:

*„Na poli jsou hlávky zelí,
za každou z nich ušák sedí,
hledej nás, mnoho nás,
kterého si vyhledáš?“*

Za rytmu říkanky běhá určené dítě (A) mezi sedícími dětmi, na slovo „vyhledáš?“, pohladí některé ze sedících dětí, to vyskočí a hra se opakuje, dokud neběhají po třídě všechny děti.

Když už nesedí žádné děti, říkanka se změní:

*„Ty ušáku, buď v pozoru,
myslivec je na obzoru,
pes Huňáč, chytí nás,
už se střílí pif, puf, bác!“*

Za rytmu této říkanky pobíhají všechny děti volně v prostoru. Na slova „pif, puf, bác!“ si děti kleknou, v kleku si sednou na paty, hluboký předklon, čelo na kolena (schovaný ušák).

STŘEDA

Komunitní kruh: povídání o tom, co děti mohou na podzim, dělat venku

HV: zpěv jednoduchých písní; hádání názvů písní podle melodie zahrané na klavír

- Prší, prší (hra na tělo)
- Běží liška k Táboru
- Pec nám spadla
- Skákal pes
- Kočka leze dírou

Seznámení s novou písní: **Jaro, léto, podzim, zima – pro děti je lepší píseň hrát v E-dur**

LZE přeložit s Cdur do E-dur -

JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA

Ja-ro, lé-to, podzim, zima, to je ce-lý rok,
stejně letos, ja-ko lo-ni, tak i na-přes- rok,
Po ja-ru je vždycky léto, podzim po lé- tu,
a než-li se na-dě-je-me, zí-ma už je tu.

1. Jaro, léto, podzim, zima,
to je celý rok,
stejně letos jako loni,
tak i napřesrok.
Ref.:
Po jaru je vždycky léto,
podzim po létu,
a nežli se nadějeme,
zima už je tu.
2. Když je jaro v plné kráse,
když má zelenou,
na trávníku kluci hrají
s míčem kopanou.
3. Když se hlásí horké léto,
rostou jahody,
sejdeme se všichni spolu
někde u vody.
4. Na podzim, když padá listi
z lip a z javorů,
pání draci koukají se
lidem do dvorů.
5. A když je tu bílá zima,
už jsme na konci,
chcete-li, tak nashledanou
někde na kopci.

Zopakování:

- básnička Jaro, léto, podzim, zima
- pohybová hra Brambora

ČTVRTEK

Komunitní kruh: povídání o tom, které roční období mají děti nejraději a proč.

Vv: Pomůcky: balicí papír (čtvrťka), temperové barvy, prstové barvy, ploché štětce, předkreslený obrys stromu na velkém balicím papíře.

Děti plochými štětci vybarví kmen a větve hnědou temperovou barvou. Prstovými barvami natřeme dětem dlaně s prsty a děti obtiskávají ruce jako listy stromu a dole pod strom, jako spadané listí. Vznikne krásně barevný strom v podzimních barvách.

Hra Na houbaře

Pohybový obsah: chůze v zástupu, rychlý běh

Úkol: chůze ve vázaném tvaru, postřeh, orientace v prostoru

Popis hry:

Děti se rozeběhnou po herně (hřišti, lese) a udělají dřep – stanou se houbami. Jedno dítě je houbařem, chodí mezi nimi a sbírá je, to znamená, že dítě, kterému položí houbař ruku na hlavu, jde za ním. Tak se vytvoří zástup sesbíraných hub. Houbař vyvede houby z lesa ven, tam se obrátí a zvolá: „Houby, hup, usmažím vás!“ Houby utíkají zpět na svá původní místa a opět přejdou do dřepu.

Pravidla:

Hra se opakuje několikrát a učitelka určuje houbaře

Houbař musí zavést děti do vzdálenosti nejméně 10 m od jejich míst

Metodická poznámka: Klademe důraz na orientaci, děti si mohou svá místa označit – stuhou, kroužkem, křídou, venku kamínkem.

Cíle: Podpora psychické a fyzické pohody.

Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.

Rozvoj a upevňování orientace v prostoru.

Rozvoj hrubé motoriky.

PÁTEK

Komunitní kruh: povídání o tom, co jsme celý týden v MŠ dělali a co děti nejvíce bavilo.

LV: Čtení příběhu a rozbor jeho obsahu: *Poslední vlaštovka (Eduard Petiška)*

Pohybovka: *Co už umím*

*Umím chodit, umím stát,
Nad hlavu si ruce dát.
Umím chodit pomaličku,
Umím si hrát na žabičku.
Umím chodit jako rak,
Věřte mi to, je to tak.*

Hry dle přání dětí.

Za pěkného počasí hry na zahradě, procházky do lesa, pozorování změn v počasí, v přírodě.

Zkušenosti s realizací: *Dětem se povídání o podzimu velice líbilo, bavily je pohybové hry. Nenásilnou formou rozvíjely svoje myšlení, paměť, procvičily celé tělo.*

Zdroje:

vlastní improvizace, časem nasbírané materiály

Petiška, E. (2009). *Pohádkový dědeček*. Praha: Ottovo nakladatelství.